

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

VRIJDAG, 27 SEPTEMBER.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is f 5.00; voor de buitensteden f 6.00; franco door het geheele Rijk. Brieven, Gelden, enz. franco te adresseren aan het Bureau der COURANT.

AMSTERDAM, 26 September.

De afloop der verkiezingen, vooral van die voor de provinciale staten, heeft een grooten schok in de gemeenten te weeg gebracht. Uit alle oorden des Rijks schrijft men ons om lucht te geven aan zijne verontwaardiging over dezen zoo onverwachten als ongewenschen uitslag. Het is onmogelijk alle die brieven te beantwoorden. De geachte schrijvers gelieven zich te vreden te stellen met dit

WOORD AAN ONZE VERDRUKTE GELOOFSGENOOTEN.

Super flumina Babylonis.

Wanneer wij de gebeurtenissen dezer laatste dagen nadeslaan, dan voorzeker hebben wij reden om te treuren, om ons diep te bedroeven over de miskenning, waarvan wij nu wederom de slagtoffers zijn.

Eene miskenning, grooter en pijnlijker dan ooit te voren! Zoo wij vroeger redenen tot klagen hadden, dan betrof die klacht een onverdraagzaam minister, een onderwetsch burgemeester, een man van het behoud, die liefst voor zich en zijne vrienden behield, wat zij aan goede traktementen, aan eer en invloed genoten. Die men schen stieten de Katholijken meestat om geene andere reden terug dan omdat deze, werd de grondwettelijke gelijkheid toegepast, een deel zouden wegnemen van wat men gewoon was te beschouwen als een appendix van zijnen post, als het billijk vooruitzicht voor zijne zoontjes en neefjes!

Maar de terugzetting, die wij nu ondervinden, is veel ernstiger, veel gevoeliger.

Het zijn nu niet enkele ambtenaren: 't is geheel de protestantsche adel- burger- en boerenstand, die zich tegen ons verklaard heeft; 't is al wie, onder welken naam of onder welk voorwendsel ook, de Katholijken bestrijdt, van de *Nederlander* tot de *Fakkels*, die ons uit de Lands en Provinciale vertegenwoordiging geweerd heeft. Eenparig, plegtig getuigen zij tegen de welwillende uitlegging, waarmede de Katholijken zich bij vorige verongelijkkingen trachtten te troosten. Nooit hadden wij kunnen denken, dat blinde religiehaat zoo groot, zoo algemeen was bij landgenooten, die het woord *verdraagsaamheid* altijd in den mond hebben. Nu ondervinden wij het.

Die afkeer, dien zij tegen ons voeden, moet wel groot zijn, vermits men, om daaraan te voldoen, zelfs niet geschroomd heeft af te wijken van die regelen van goede trouw en eerlijkheid, die brave lieden anders nooit uit het oog verliezen.

Men had ons, en terecht, gewezen op het Staatsburgerschap dat de belijders der onderscheidene godsdiensten vereenigt; op het hooge Staatsbelang dat niet wil, dat Protestant en Katholijk zich op het politiek terrein van elkander afsluiten. Wij gaven nog eens gehoor aan die schoone woorden, en wij moesten dit doen. Alleen de zwartgalligste menschenbater had ze kunnen wantrouwen.

Het lidmaatschap van de Provinciale Staten, eene betrekking waar geen tractement aan verbonden is, en die in den regel niets is dan een erepost van weinig invloed, zou men ons die dan ten minste niet gunnen! Dat men ons niet gaarne in de Tweede Kamer ziet, dat men zuinig is op de ééne of twee stemmen, die men voor de volksvertegenwoordiging heeft uit te brengen, zie, dat konden wij eenigzins begrijpen. Maar voor de Provinciale Staten had ieder distrikt 6, 8, en soms meerdere namen in te vullen. Ligt dat daarvan dan toch ook de Katholijken hun deel bekamen!

Dat beginsel stond dan ook voorop in de voorloopige kiesvergaderingen; het strekte tot grondslag bij de opmaking der kandidatenlijsten. Deze werden bijna overal door Protestanten en Katholijken eendragtig geformeerd: bijna overal werd daarop een (wel is waar onevenredig klein) aantal Katholijken geplaatst. Wij zijn met weinig te vreden, en dankbaar zoodra wij goeden wil zien.

Als fatsoenlijke lieden, die hun woord houden, stemden wij de personen op die lijsten vermeld. Aan onze eerlijke handelwijs is het te danken dat velen der protestantsche bondgenooten, reeds bij de eerste kiezing, de volstrekte meerderheid verwierven.

Waarom kunnen wij van de Protestanten hetzelfde niet

zeggen? Hadden zij gehandeld zooals wij, dan hadden, dit is ontwijfelbaar, ook de katholieke kandidaten de volstrekte meerderheid moeten verwerven. Maar slechts in Amsterdam en Zwolle had dit, en nog maar ten deele plaats.

En bij de herstemming — toen pligt en eer en goede trouw geboden liet gepleegd ooregt te herstellen, toen was bij de meeste kiezers de afkeer voor het invullen van den naam van een Katholijk, hoe achtenswaardig en geacht dan ook, sterker dan pligt, dan eer en goede trouw (1)!

Zoo wij wel tellen dan zijn er in Friesland, Groningen, Overijssel, Drenthe, Zeeland, Utrecht, Noord- en Zuid-Holland 16 Katholijken in de Prov. Staten gekozen, waarvan 7 alleen in Overijssel.

Op de 412 leden van die gezamenlijke vergaderingen 16, zegge **ZESTIEN**.

En wij maken in die provincien 1/4 der bevolking uit.

En wij zijn innig aan den Nederlandschen grond verbonden; wij schatten den grondeigendom hoog en wij zoeken hem; 't is niet onder ons dat men ze vindt die verachters en ontvlieders van hun vaderland, die in Amerika zoeken wat Gods milde hand hun op eigen bodem toereikt! Op eigen bodem drijven wij handel, scheepvaart en nijverheid, en de landbouw is in de meeste provincien grootendeels in onze handen.

En toch tracht men zich wijs te maken dat wij er niet zijn, of zoo wij er zijn, dat wij in de massa der Protestantsche bevolking als onbeduidende *atomen* heen zweven, alleen zichtbaar voor het scherpziend oog van ontvangers en controleurs.

Te midden van den heiligen strijd, die thans in de onderscheidene dagbladen gestreden wordt, over de vraag, welke partijen er zoal in Nederland bestaan, is het aardig en opmerkelijk dat de Katholijken de eenigen zijn, die daarbij niet worden opgenoemd.

Dat sommige oud-conservativen, op grond van wat zij vroeger kenden, in ons nog altijd de oude *niet-menschen*, de *Heloten* van een protestantsch bureaukratisch Lacedaemonie zien, is niet te verwonderen; maar de liberalen, of zoo zij zich thans liever noemen, constitutionelen moesten er iets meer van weten. Of zijn wij zoo diep verachtelijk, dat men zich de hulp schaamt; die men in minder voorspoedige dagen van ons genoten heeft?

Toen hebben de Katholijken zich getoond als eene sterke compacte partij, die wist wat zij deed en waarom zij het deed.

Thans is die partij nog in Nederland levende en wakende.

Zij is slechts sterker geworden door de ondergane nederlaag.

Zij heeft aan zedelijke kracht naar buiten zoowel als naar binnen meer gewonnen, dan de schoonste zegepraal haar verschaffen kon.

Naar *buiten*: want het verwijt dat men haar toewierp, hoe onregtvaardig dan ook, van afsluiting en onverdraagsaamheid, heeft zij haren beschuldigers in het aangezicht geworpen. Zij heeft zich even groot, vrijgevig en onbekrompen getoond als hare tegenpartij zich klein-geestig toonde en onopregt.

Naar *binnen*: want niets vereenigt de harten meer, dan eene onverdiende ramp, gemeenschappelijk geleden. Niet deze of gene afdeling, niet deze of gene aanvoerder, maar heel het leger is verslagen. Bij de algemeenschap van die nederlaag heeft men elkander niets te verwijten en niets te benijden.

En laten wij, dan ook vooral niet voorbij zien de kostelijke les van ondervinding, die deze nederlaag ons geschonken heeft. Wij weten het nu, wat wij vroeger niet wisten, dat, welke ook de politieke opinie zij die in Nederland heerschende is, en hoe fel de strijd schijne tusschen de Protestanten onderling, er een iets is, dat sterker is dan de sterkste politieke hartstogten, en dat is: het met de moedermelk ingezogen vooroordeel tegen de Katholijken. Dezelfde kiezers, die ultra-liberale tegelijk

(1) Dien afkeer kenden de Katholijken niet. Overal stemden zij Protestanten. In Noordbrabant, Nijmegen en elders, waar zij de Protestanten geheel hadden kunnen uitsluiten, hebben zij uit een beginsel van verdraagsaamheid, een betrekkelijk groot aantal Protestanten benoemd.

Advertentien van *Zes* regels en daar beneden worden met f 1.00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents per regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

met conservatieve geloofsgenooten kozen, weigerden hunne stem aan den katholieken kandidaat, die op het politiek terrein hun bondgenoot was! En hebben wij niet de *Fakkels* zijne ondersteuning zien schenken aan den *Nederlander*; om slechts de Katholijken bij de herstemming voor de Provinciale Staten in het kiesdistrikt Amersfoort te wedren?

En daar het nu gebleken is, dat die hartstogt, tegen ons geëxploiteerd en aangevuurd door de onvermoede pogingen der geheime genootschappen, thans een graad van hevigheid bereikt heeft, waartegen geene bezadigdheid noch redenering, geene redelijkheid, noch zelfs edelmoedigheid iets kunnen nitrigten, is de beste raad dien wij onzen vrienden geven kunnen, dat zij kalmen bedaard dien storm laten uitwoeden, gedachtig aan het spreekwoord, dat *stronge meesters niet lang regeren*. Zoo niet alles ons bedriegt, dan zal die tijd niet lang nitblijven, dat een vriendelijker zon onzen horizon verlicht; dat er regtvaardigheid voor allen zijn zal, want voor de Katholijken; dat men met dankbare erkenning van de loyale en vaderlandslievende gevoelens, die steeds onze handelingen bestierden, eindelijk eens zal begrijpen, dat geene natie kan blijven bestaan, waar twee vuren der bevolking metterdaad, doch in wijde afwijking, in een staat van onmondigheid en curatele gehouden wordt.

Want God regeert; het onregt kan slechts tijdelijk zegenen.

Blijven wij inmiddels wat wij altijd waren, nauw met elkander vereenigd. Toonen wij meer en meer den naam van eene partij, en van eene goede echt vaderlandsgezinde partij te verdienen, door gematigdheid en waarheid, door eenstemmigheid van inzichten en vooral door een streng gevoel van regt en pligt, dat voor den aanzienlijke, zoo wel als voor den geringere, de toetssteen moet zijn van al onze handelingen. Schoon men ons dan ook uit de raadzaalen verwijderd houde, schoon wij van heden en voortaan niet meer te zamen met de Protestanten, maar afzonderlijk onder ons onze grondwettige regten uitoefenen, zoo kan het evenwel niet missen, of onze invloed moet en zal beslissend zijn in Nederland; en spoedig breekt dan die gewenschte dag aan, dat wij, die thans zoo verachte steenen, de hoeksteenen worden van een gebouw, dat duren zal, omdat het zal zijn gesticht op de grondzuilen van regtvaardigheid en waarheid.

Les extrêmes se touchent. Treffend is de overeenstemming van taktiek tusschen de organen der uiterste partijen, in ons land, tusschen de *Nederlander* — het orgaan der zich noemende anti-revolutionnaire partij; tot welke mede het *Goudsch Kronijkske* behoort, dat eene omverwerping van het bestaande en nu reeds, in zijne door de *Nederlander* geconstateerde onvoorzigtigheid, een terugkeer tot den toestand van voor 1798 predikt — en de *Burger en de Hydra*, — het orgaan der partij, die er zich op beroemt met het *comité central démocratique européen* in verbandtenis te staan en de verwezenlijking op het oog te hebben der revolutiespreuk: »Vrijheid, Gelijkheid en Broederschap» in den zin der Februarij- en Maart-helden van 1848. Geen nummer van deze beide bladen, waarin het ministerie met rust kan gelaten worden. Het gevaar van eentoonig en, uit dien hoofde, — de *Nederlander* verschoone onze vrijmoedigheid, — vervelend te worden, schrijft de redactien dier beide bladen niet af. Als zij niet aan het hoofd van bijna elk Nummer van haar blad gezegd zouden hebben, de eene, dat het ministerie de Grondwet geschonden heeft, de andere, dat het ministerie de Grondwet niet naleeft, zouden zij, naar 't schijnt, aan hare verplichtingen meenen te kort te hebben gedaan. Wat ons betreft, wij zouden ongaarne al de gedragingen van het ministerie voor onze verantwoording nemen. Doch wat moet het onvermijdelijk gevolg zijn van deze telken dage herhaalde waarschuwing, dat het ministerie de Grondwet niet naleeft en schendt? Geen ander dan dat met elken dag de cerbied voor de gestelde magten bij de volksmassa zinken moet en zij, bij de onderminning van haren cerbied voor de gestelde magten, met elken dag al meer en meer revolutionnair gezind worden. Dat dit de rekening maakt van de partij van de *Burger en de Hydra* laat zich begrijpen. Maar hoe

deze taktiek overeen te brengen met de beginselen der anti-revolutionnaire partij, in welke, naar wij veronderstellen, eene systematische ondermijning van den eerbied des volks voor de gestelde magten toch wel mogelijk hare verklaring zal kunnen vinden? — Of zou mogelijk, in den grond der zaak, de anti-revolutionnaire partij meer revolutionair zijn dan haar vijand, van christelijk-historische partij zou den vermoeden? En zou het soms daardoor kunnen uitgelegd worden, dat hare taktiek op eene zoo treffende wijze overeenkomt met de taktiek van de partij, die er rondweg omkomt revolutionair te zijn? De zaak verdient wel eene ernstige overweging. Een van deze dagen zullen wij er ons dan ook toe zetten.

Men schrijft ons uit Rotterdam, dat onder de weinige Katholijken in Zuid-Holland, die de eer gehad hebben om bij de herstemming voor de Prov. Staten in aanmerking te komen, ook behoort de eenige kandidaat voor de twee distrikten van die stad, de heer E. J. G. van Schelle, een gewicht hoopen aldaar, dien men anders meende dat hij Onroemsch zoowel als Roomsche welgezien en beïnd was. Het is waar, dat onze letterzetter dien naam in de kolom der niet gekozenen plaatsende, verzuimd heeft daar achter de letter K te stellen. Wij vragen daarvoor verschooning, en wenschen de tweede handeldstad des rijks meerdere verdraagzaamheid toe. Men heeft immers zoo dikwijls, tot verveling toe herhaald, dat de groote reden van den zeldzamen handelsbloei van ons vaderland in vroegere tijden te zoeken is in de politieke en godsdienstige verdraagzaamheid onzer voorouders. Is Holland tegenwoordig zoo rijk, dat men zich over deszelfs meerdere of minderen bloei niet behoeft te bekommeren, noch diegenen achtung toedragen, die krachtig daartoe het hunne bijbrengen, laat men dan ten minste zooveel eerbied voor zich zelve hebben, van niet telkens dat woord verdraagzaamheid in den mond te nemen, als men van de zaak zelve zoo ver verwijderd is.

Men zegt dat de heer van Rosenthal het Ministerie verlaat om zijne toeylgt in het Gouvernements-gebouw te Zwolle te zoeken. Zoo verlaten de slimme ratten het schip voordat het vergaat.

Hoe kan ook een schip blijven varen, waar zoo weinig onte heerscht, dat een derde der bemanning, als waternut onnutte ballast, door de andere schepelingen over boord wordt geworpen!

Herstemming voor de Tweede Kamer der Staten-Generaal.

Distrikt Arnhem. Twee vrije keuzen, ten gevolge van het opteren van de heeren Dullert en de Man, respectievelijk voor Zutphen en Almelo. Het getal geldige stemmen 1712 zijnde, was de volstrekte meerderheid 857, welke door niemand is verkregen. Op den baron van Lijnden zijn 835 stemmen, op den baron Mackay 796, op den heer Guyot 550 en op den heer G. J. C. Schnoithor 457 stemmen uitgebragt. Er zal derhalve tusschen deze bij herstemming moeten beslist worden.

Herstemming voor de Provinciale Staten.

Drontho. — Assen (distrikt I). Verkozen de heeren: J. A. Meursing, J. Nijenhuis, O. Hornderken, Mr. J. Oosting, Mr. C. W. E. Kijmmell, Jhr. Mr. H. J. L. van der Wijck, Jhr. Mr. P. A. G. de Milly, Mr. H. H. A. Stuis, A. Prins, A. Hesselink, Mr. Wiltlingh, H. van Veen, Mr. L. Homan, Mr. A. Homan, H. Kok, Mr. C. E. Kuiphorst en Mr. J. Tonckens.

Vergaderingen der Provinciale Staten.

's GRAVENHAGE, 23 Sept. In de zitting der Provinciale Staten van Zuid-Holland van heden heeft de heer N. van Beek, na het overleggen van de vereischte stukken, en het doen van den eed, zitting genomen.

Daar heeft de heer Voorzitter het woord opgevat en eene aanspraak gehouden, waarin hij het gewigtige van de provinciale vertegenwoordiging geschildert heeft, vooral naar den werkring bij de nieuwe wet aan haar opgedragen. «Als keizers der leden van de Eerste Kamer der Staten-Generaal, en belast met de uitvoering van onderscheidene wetten en maatregelen van inwendig bestuur, zegt Z. Exc. o. a., zullen uw handelingen ook van invloed zijn op meer algemeene belang. Als wetgevers voor de Provincie, en geroepen om een zeer werkzaam deel te nemen aan het bestuur en aan de behouding van hare gewigtigste aangelegenheden, is het grootverantwoordelijkheid van uwe zorgen, dat het welzijn van het gewest wordt bevordert, en aan het bekleeden van meerdere magt is steeds eene grootere verantwoordelijkheid verbonden.»

Z. Exc. stond vervolgens stil bij den werkring der Gedeputeerde Staten en zeide dat het tot de eerste onderwerpen behoort van de Prov. Staten, om, overeenkomstig de aangeomene beginselen, eene instructie te beramen, waarbij de werkzaamheden van Gedeputeerde Staten daarin behulpzaam te zijn. Het was hem aangenaam, dat deze eerste bijeenkomst der nieuwe staten-vergadering plaats heeft onder omstandigheden, die voor deze provincie, over 't algemeen, als niet ongunstig kunnen worden beschouwd. Hij wijst daartoe op het overgelegd verslag wegens den toestand van het gewest (1), en

(1) Uit dat verslag blijkt, dat, in de steden van Zuid-Holland het TIENDE DER GEBOORVEN ONWETTIGE KINDEREN zigt! Een luid, reukend bewijs voor den gunstigen toestand, waarin de provincie Zuidholland verkeert! Rep.

zegt den plaatslijken en provinciaal aanrechten dank, die daartoe hebben bijgedragen. Z. Exc. gewaagt van zijn bezoek aan den Hoekschen waard en de belangrijke gemeenten daarin, waar op eene uitzondering na, orde en regelmatigheid, gepaard met eene trouwe behartiging van de belangen der gemeenten, heerschen.

Z. Exc. heeft, wat het onderwijs aangaat, op sommige plaatsen dit uitmuntend bevonden, doch niet oeral de vereischte belangstelling; het getal kinderen, dat van het openbaar onderwijs gebruik maakte, bevond Z. Exc. over het algemeen te gering in genoemd gedeelte van het gewest. Hij heeft met belangstelling ook de steden Delft en Delfsthaven bezocht, en verheugde zich zeer van toenemende ontwikkeling van middelen van bestaan aldaar te vernemen. Hij stond stil bij de Tentoonstelling, in eerstgemelde stad gehouden, en vestigt meer in 't breede de aandacht op liet nut, maar ook de moeilijkheid van de zaak der wetenschappen; Ged. Staten hebben in den laatsten tijd de meeste zorg daaraan besteed. Inmiddels dat nieuwe reglementen van dijk- en polderbesturen vervaardigd worden, zal er wellicht hier en daar eenige tijdelijke voorziening noodig zijn; een voorstel van Gedeputeerde Staten zal bijv. gedaan worden tot het voorzien in den zeer gebrekkigen toestand der zeevering van Delfland achter Loosduinen.

De hoofzaak blijft intusschen eene spoedige en doeltreffende hernieuwing der reglementen, omdat daardoor de meeste ondergeschikte zwarigheden van zelve zullen opgeheven worden; terwijl alleen, eene algemeene daartelling van goede bijzondere reglementen de vereischte verbetering, gepaard met eene zeer wenschelijke vereenvoudiging en bezuiniging, zal kunnen aanbrengen.

De voorzitter eindigt met in 't algemeen den zegen des Allerhoogsten over de beraadslagingen, ten welzijn van het gewest, af te smeecken.

Op voorstel van den heer Mackay wordt besloten de belangrijke aanspraak, die gehouden is, te doen drukken en de zelve in de Nalalen op te nemen.

Ingevolge het besluit, gisteren avond genomen, is men overgegaan tot de verkiezing van zes leden voor het Kollegie van Gedeputeerde Staten in Zuid-Holland. Tot stemopnemers worden benoemd de heeren Yserman, Vos, van Zegwaard en Molenaar. — Er zijn 71 leden tegenwoordig.

Tot leden worden nu verkozen de heeren: Z. Mackay met 36, Jhr. A. L. Heteren Gevers met 37, Jhr. Mr. J. L. Cremer van den Berch van Heemstede met 41, D. van Koetsveld met 43, Mr. C. B. Nederburgh met 42 en E. H. baron Rengers van Warmenhuizen met 39 stemmen. De heer Elink Stij had achtervolgens 1, 19, 26, 29, 15, 19, 28, 21 en 31 stemmen gehad.

De heer Mackay, getroffen over de onderscheiding, die hem andermaal is te beurt gevallen, betuigt daarvoor aan de vergadering zijnen opregten en hartelijken dank. Toen hij in het vorige jaar tot die betrekking werd verkozen, zeide hij, dat de Staten hem een gelukkigen dag hadden bezorgd. Dit is nu niet minder het geval, nu men hem daarin heeft bevestigd. Hij verklaart, onder opzien tot den Allerhoogste, alles te zullen doen wat in zijn vermogen is tot behoud der zelfstandigheid van dit gewest, tot eerbiediging van ieders vrijheid en tot bevordering van het algemeene welzijn der provincie. Intusschen acht hij zich verplicht aan de vergadering mede te deelen, dat hij vervult de betrekking van commissaris der regering bij de Maatschappij van Weldadigheid. Indien de vergadering mogt besluiten, dat die betrekking, ingevolge art. 53 der Provinciale Wet, onvereenigbaar is met die van lid van Gedeputeerde Staten, weswege twijfel bij hem is gerezen, dan is hij volkomen bereid, voor het commissariaat te bedanken.

Hierover ontstaat eenige woordenwisseling, art. 53 der Provinciale wet stelt vast, dat de leden van gedeputeerde Staten, met de hune, niet te gelijk mogen bekleeden eenige bezoldigde lands- of provinciale bediening. Na blijkt uit de nadere inlichtingen, die door den heer Mackay worden gegeven, dat aan bedoelde betrekking eene bezoldiging verbonden is, en dat zij ook het gevolg is van eene koninklijke aanstelling. Zij wordt uitgetrokken op de bijzondere fondsen voor de maatschappij van Weldadigheid en maakt derhalve een deel uit van de Staatsbegroting. Na het geven van die inlichtingen, verlangen sommige leden, dat de beslissing van dit vraagstuk zou worden uitgesteld tot eene volgende vergadering, doch andere leden doen opmerken, dat, hoe veel leed het hun ook doet, het hun echter toeschijnt, dat de vraag aan geene bedenking onderhevig kan worden geacht. Het komt hun namelijk niet twijfelachtig voor, dat de gelijktijdige vervulling der beide betrekkingen onverenigbaar is. Na eenige woordenwisselingen, wordt met 60 tegen 10 stemmen dien overeenkomstig beslist, zodat de heer Mackay voor de betrekking van Commissaris der regering bij de Maatschappij van Weldadigheid, zal bedanken.

Thans wordt, ingevolge art. 89 der Provinciale Wet, overgegaan tot de keuze van een buitengewoon lid, om te beslissen in de gevallen, bij dat art. voorgeschreven.

De heer Hoog, bij de derde stemming met 38 stemmen daartoe benoemd, verklaart de betrekking van buitengewoon lid te aanvaarden, in de verwachting dat daarop niet van toepassing zullen zijn de ongeschiktheiten, welke aan het lidmaatschap van Gedeputeerde Staten zijn verbonden.

Ingevolge het voorstel van den voorzitter wordt besloten, de loting voor den tijd van afreding der beoefende leden van Gedeputeerde Staten uit te stellen, tot dat zal zijn tot stand gebragt de wet, regende den rooster van afreding voor de Provinciale Staten.

Tot de eerste werkzaamheden der vergadering behooren, volgens art. 43 het maken eener instructie voor den griffier; volgens art. 84 het ontwerpen van een reglement van orde voor de vergadering, hetwelk aan 's Konings goedkeuring moet worden onderworpen; en volgens art. 150; het vaststellen eener instructie voor het collegie van Gedeputeerde Staten.

De voordrachten daartoe zullen worden ontworpen door drie commissien, welke, op voorstel van Jhr. Mr. J. C. de Jonge, door den voorzitter aldus worden zamengesteld:

Commissie, voor de instructie van den griffier, de heeren van Heteren Gevers, van Zegwaard en Metelerkamp.

Commissie voor het reglement van orde der Provinciale Staten, de heeren Nederburgh, van Dam van Noordeloos, van der Wijffort en Hoekwater.

Commissie voor de instructie van Gedeputeerde Staten, de heeren Cremer van den Berch, van Rijckvorsel, Rengers, van Driel, Hein en Mock.

Daarna wordt tegen Vrijdag den 27 dezer aan de orde gesteld de verkiezing van 7 leden voor de Eerste kamer der Staten-Generaal.

De zitting wordt verdaagd tot morgen middag ten 12 ure.

Den 24 Sept. had te Middelburg de opening plaats der Provinciale Staten van Zeeland. Twee commissien tot onderzoek der geloofsbrieven werden benoemd en doen rapport; de heer Bomme, ook genoemd de heeren Beets en Crune, over de distrikten Goes en Sluis, adviseert tot admisie van al de leden in die distrikten gekozen. Er ontstaat verder discussien over de benoembaarheid van burgemeesters, waarover nader verslag zal worden geleverd.

Zoo mogelijk Vrijdag den 27 dezer de keus van leden der Eerste Kamer van de Staten-Generaal.

Z. M. heeft goedgevonden: 1° aan de heeren: G. Vrolik, H. W. Luber, A. W. F. Herckenrath, J. J. A. Luchtmans, M. Backer, E. P. Tim, J. de Jong en A. J. d'Ailly, op hun verzoek, eervol ontslag te verleenen uit hunne betrekking van leden der provinciale commissie van geneeskundig onderzoek en toezicht in Noord-Holland, residierende te Amsterdam, onder verplichting om, op tijd en wijze door den Minister van Binnenlandsche Zaken te bepalen, verantwoordelijkheid administratie en overgifte der onder hen herustende gelden en ander materieel te doen;

2° het ressort, waarbinnen de provinciale commissie van geneeskundig onderzoek en toezicht, residierende te Haarlem, hare werkzaamheden zal vervullen, voor het loopende jaar uit te breiden over g'heel de provincie Noord-Holland.

De minister van Financien noodigt een ieder uit, die verlangen mogt, dat zijne brieven naar Amsterdam, Rotterdam of andere steden alwaar eene koopsmansbeurs bestaat, bestemd, op die beurs, in plaats van aan de woonhuizen der geadresseerden van wege het postkantoor besteld of verkrijgbaar gesteld worden, tegen betaling van niet meer dan het daarvoor verschuldigde port, om zulks op het adres dier brieven aan te duiden door de woorden: op de beurs; zijnde er maatregelen genomen om die brieven eene afzonderlijke behandeling te doen ondergaan, voor het geval dat de kortheid des tijds tusschen de aankomst van de post en het oogenblik van het aangaan der beurs niet mogt toelaten, om alle brieven zonder onderscheid voor de daarbij belanghebbenden, op die wijze met den gevorderden spoed verkrijgbaar te stellen.

Volgens het Dagblad van 's Gravenhage bevindt zich H. M. de Koningin nog steeds te Baden-Baden, en naar luid der berichten, van daar ontvangen, was de gezondheid van H. M. merklijk verbeterd en mogt men een spoedig geheel herstel te gemoet zien.

Men schrijft uit Schiedam. Naar men wil zou door den raad dezer stad besloten zijn, om de kaaien voor rekening der stad te doen herstellen en onderhouden. Die herstelling zal zeker niet brokstuksgewijs geschieden, maar om dezelve hecht en duurzaam te doen zijn, bij groote gedeelten plaats hebben, waardoor menige kromming zal weggeworpen en veel tot verfraaijing der straten kunnen gedaan worden.

Wij lazen onlangs in de Haarlemsche Courant:

«Het bestuur der Haarlemsche hulpbank [van welke oprichting in der tijd, in de dagbladen, melding is gemaakt] heeft dezer dagen aan de leden van die instelling verslag gedaan omtrent hare werking gedurende het eerste halfjaar van haar bestaan, te weten, van Januari tot Junij 1850. Het is bekend, dat die inrigting ten doel heeft, om nijvere minvermogene lieden, welke in de uitoefening van hun beroep of handwerk geldelijke ondersteuning behoeven, voor een bepaalden tijd gelden tegen eene zeer matige rente voor te schieten. De uitslag is aanvankelijk gunstig en voor de toekomst allezins bemoedigend geweest. — De bij inschrijving, zonder genot van rente, voor de hulpbank bijeengebragte gelden hebben de aanzienlijke som van f 4350 bedragen.»

«Zoodra de opening der hulpbank aankondigd was, hebben zich, gelijk te verwachten was, een groot aantal personen aangemeld tot het verkrijgen van voorschotten. Het bestuur heeft dien ten gevolge vanzelf geacht, ter beoordeeling van de aanvragen, behalve de in het reglement gemaakte bepalingen, eenige meer bijzondere regelen vast te stellen, en in dit opzigt besloten, onder anderen: 1° dat de gelden der hulpbank in zekere gevallen ook kunnen verleend worden tot uitbreiding van zaken; 2° dat geene gelden verstrekt zullen worden tot betaling van achterstallige pacht, land- of huishuur, vermits de hulpbank, volgens hare instelling, niet ten doel heeft, om schulden te dekken, maar alleen om ondersteuning te verleenen voor een bepaald winstbelovend oogmerk; 3° dat aan tappers geene voorschotten gedaan zullen worden, al hebben zij ook tevens een ander middel van bestaan. Voor het overige zijn de voorschotten eerst na het inwinnen van persoonlijke inlichtingen verstrekt. Alleen dezulken, wier omstandigheden onder de bepalingen van het reglement der instelling vielen, wier gedrag onbesproken, wier ijver en werkzaamheid bekend, wier uitzigten voordeelig, en wier borgen degelijk waren; hebben voorschotten bekomen. Terwijl deze regelen van voorzigtigheid in acht genomen werden, zijn de aanvragen van lieverlede verminderd, maar het bestuur heeft aan den anderen kant

bevonden, dat zij tevens degelijker en gepaster zijn ge- worden.

Van de 110 personen, die daartoe aanvragen gedaan hebben, hebben 38 voorschotten bekomen, ten bedrage gezamenlijk van f2585. Onder die 38 personen waren 6 handbouwers, die hunne verzoeken deden voor het aankopen van koeijen en hooi; 5 handbouwers voor het potten van aardappelen; 4 groenten-verkoopters; 3 voor onbepaalde negotie; enz. Aan 18 hunner zijn elk f100 verstrekt; aan 2 f80; aan 1 f60; aan 6 f50; aan 1 f30; aan 9 f25; aan 1 f10.

Met blijdschap verklaart het bestuur, dat het tot dusver geene enkele teleurstelling heeft ondervonden; dat geen enkel verzuim in terugbetaling van voorge- schoten kapitaal, of in de voldoening der bepaalde ren- ten, de blijken van willekeur heeft gedragen; dat men mag onderstellen, dat al het geld goed geplaatst is en den opnemers voordeel aangebragt heeft. Ofschoon de ondervinding slechts kort en de werking der bank nog beperkt is, erkennen de leden van het bestuur (die hunne verschietende taak geheel belangeloos op zich genomen hebben en met ijver volbrengen) dan ook met dank- baarheid het goede, hetwelk reeds gesticht is, en zien zij daardoor hunne hoop op een gelukkigen voortgang gesterkt. Het hier gegeven voorbeeld heeft reeds navol- ging gevonden te Middelburg, en ook elders de belang- stelling opgewekt; zoodat men zich vleit, dat ook in andere steden dergelijke inrigtingen tot stand gebragt zullen worden.

ROTTERDAM, 25 Sept. Het bestuur over het we- tenschappelijk instituut hier ter stede heeft kennis doen geven, dat de plegtige opening dezer instelling op Maandag eerstkomende zal plaats hebben.

Wij vernemen, dat de uitloting van hand en kunst- werken, toegestaan bij een rescript van Z. M. den koning dd. 15 Maart II., ten behoeve der armen en weezen van de R. C. gemeente van de Leeuwenstraat alhier, belangrijke deelneming ondervindt, zoo door in- gezonden handwerken en andersints, als door den aan- koop der loten. Het is te hopen, dat de directie haar doel: ondersteuning van armen en hulpbehoevende wezen, door eene ruime toezending van de verlangde voorwerpen en het nemen van een aanzienlijk getal aandelen, zal bereiken, welke laatste a f1 verkrijg- baar zijn bij den boekhandelaar J. A. van Belle alhier.

APELDOORN, 24 September. De verkoop van de paarden van Z. M. den koning is heden afgelopen; na een lang en afkomst, waren de bestaande prijzen van f150 tot f500.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIS, 24 Sept. De berigten zijn weder zeer schaars; de aandacht is voor heden gevestigd op de groote revue, die door den President te Versailles gehouden wordt, en waarvan eerst morgen de gedeeltelijke afloop kan worden medegedeeld.

Het artikel van het *Bulletin de Paris*, ten titel voerende: „Wat de President wil,” wordt heden door een veel geacht blad voor een nietswaardig stuk uitge- maakt, waarvan de denkbeelden niet van het Elysée af- komstig, maar door den schrijver slechts met voordacht uit de lucht gegrepen zijn, alleen met het doel om een zoogenaamde canard te vertellen, en daardoor de atten- tie op te wekken.

Het *Bulletin* zelf erkent dat zijn artikel geen officieel karakter heeft, maar zegt dat hij zijne overtuiging op- gedaan heeft bij eervolle, altoos wel onderwezen vrienden, alsmede uit eigen denkbeelden.

Larochejacquelein heeft een tweeden brief in ant- woord op het manifest van Barthélemy doen plaatsen in de *Union* en de *Opinion Publique*. De *Union* vindt in dat manifest geen reden tot zooveel verlegenheid, als die dagbladen aan den dag leggen, welke het stuk eer- der met ijver hadden behooren te verdedigen.

Men gelooft vrij algemeen dat het manifest van Wies- baden den nekslag geeft aan de verwachtingen van hen, die eene vereniging tusschen de beide takken der Bourbonn begunstigen.

MADRID, 19 Sept. In sommige wel onderrigte krin- gen verzekert men dat de koningin den President der Spaansche Republiek heeft benoemd tot ridder van het Gouden Vlies.

De luitenant-generaal don José de la Concha is benoemd tot kapitein-generaal van Cuba, ter vervan- ging van den luitenant-generaal Roncaly graaf van Alcoy.

ENGELAND.

LONDEN, 23 September De koninklijke familie, die nog te Balmoral bevindt, keert in de eerste dagen van Oct. naar Osbornehouse terug.

Blijkens berigten uit Lissabon tot 19 September later ontvangen, bestond aldaar nog veel vrees voor

eene revolutionaire beweging; de troepen waren dien ten gevolge vele nachten gesigneerd geweest. De koningin liet graaf de Thomar naar Lissabon ontbieden; men verwachtte eene wijziging van het kabinet, ten gevolge waarvan de hertog van Terceira en Silva Cabral in het ministerie zouden treden.

De keizer van China heeft den uitvoer van thee te Canton belast met een nieuw regt van twee mark: de Engelschen zien daarin een inbreuk op het Engelsch-Chineesch tractaat.

DUITSCHLAND.

KEULEN, 25 September. Li. Zondag is, de minis- ter van binnenlandsche zaken v. Manteuffel van hier naar Munster vertrokken waar hij o. a. de oude en nieuwe gevangenis bezocht en bijzonderlijk zijnen dank betuigt heeft aan de aldaar werkzame *Barmhartige Zusters* voor hunne voorbeeldige verpleging.

Men schrijft uit Kassel, dat, tegen alle verwachting, de Saksische regering thans hare toestemming heeft ge- geven tot het beschermende toelstel, zoo als dit door den Pruisischen minister van koophandel aan het con- gres was voorgelagen. Ofschoon dit nieuwe tarief slechts voor den tijd van drie jaren in werking zal gebragt worden, heeft dit echter bij de vrienden der handels- vrijheid een smartelijken indruk gemaakt. Daar door deze toetreding van Saksen, het toelcongres zijne werk- zaamheden reeds weder met kracht heeft kunnen voort- zetten, heeft hetzelfde, naar men verzekert, zonder lan- ger dralen, tot eene verhooging der inkomende regten besloten. Met ongeduld verwacht men hierover nadere bijzonderheden.

In de Tweede Kamer van het groothertogdom Baden rigtte den 23 Sept. de afgevaardigde Soiron omtrent de Keur-Hessische zaken eene interpellatie tot het ministerie, bestreed het gevoelen van den Bonds- dag te Frankfurt, als zonde het besluit van 1832 in deze nog toepasselijk zijn, daar hetzelfde door het be- kende Bondsbesluit van 2 April 1848 was opgeheven, en vroeg eindelijk, wat de Unie-regeringen in het be- lang van Hessen voornemens waren uit te rigten. De minister Klüber heeft geantwoord dat het Vorsten-Col- legie te Berlijn zich voor alsnog niet in de zaak had gemengd, maar dat de Pruisische regering voornemens was eene verzoenende nota aan het Keur-Hessische gou- vernement te doen toekomen. De eenige wijze, waarop de vrede in het groot-hertogdom kon worden hersteld, was door de tusschenkomst van een scheidsgerigt, hetzij hetzelfde dan van den Bondsdag, de Unie of de Hessi- sche Stenden zeiven uitging. De minister verwachtte, dat dit middel zou worden aangewend en hoopte op eene vreedzame beslissing van den strijd.

In Frankenland is aan alle overheden een rescript gezonden, waarvan de aanhef aldus luidt: Volgens me- dedeelingen van eene geloofwaardige zijde over de jongste pogingen en woelingen der zoogenaamde Duitsch-Kathol- iken, blijkt dat de nieuwe vermeende godsdienstige ge- zelschappen onder den dekmantel der godsdienst hoofd- zakelijk slechts politieke omwentelingsplannen beramen, en zoowel door hunne leeringen als door hunne per- soonlijke betrekkingen tot den arbeidersstand en de pro- paganda van den jongsten tijd, alles pogen te onder- steunen, wat tot de verwezenlijking zou kunnen leiden der sociale democratie.

De *N. Pr. Ztg.* berigt uit Weenen 21 Sept. dat Hajnau een langdurig gehoor bij den keizer gehad heeft, en denkelijk weldra weder in dienst zal gesteld worden. Overigens wordt hij, wanneer hij zich in 't openbaar vertoont, steeds door eene eerbiedige menigte gevolgd.

WILHELMSSBAD, 25 Sept. De hier verschijnende *Kasseler Zeitung* bevat heden eene proclamatie van den Keurvorst, waarin hij bekend maakt dat de Bondsdag de Keur Hessische belastingweigerig verklaart als strijdig met de Bondswet; de Keur-Hessische regering opvoert om den wettigen toestand te herstellen; en zich zelven de vereischte maatregelen voorbehoudt.

ITALIE.

Er is niets nieuws bekend aangaande de zending van den heer Pinelli. Zooveel is zeker dat het nog niet blijkt dat die gezant te Turijn is teruggekomen. Een dagblad meldt dat de Fransche gezant te Turijn, de heer Ferd. Barrot, zou teruggeroepen worden vermits hij den minister d'Azeglio had aangezet om den heer Pinelli onaanneembare voorstellen te laten doen, als- mede omdat hij tegen de gevangenneming van Mgr. Franzoni niet had geprotesteerd.

Men schrijft uit Rome aan het *Journal des Débats*:

De jongste Pausselijke dekretten bewijzen dat het motu proprio van 12 September de grenslijn daarstelt, die het Pausselijk bewind niet wil overschrijden; dat dit motu proprio den grondslag van het nieuwe beheer zal uitmaken, en dat de verordeningen strekkende om het nieuwe stelsel te volmaken, weldra zullen verschijnen.

De operatie tot intrekking van het papieren geld heeft meer en meer een gunstigen voortgang, en indien men

daarbij ook buiten 's lands eenige medewerking mogt o- dervinden, dan zal de maatregel volkomen aan het voor- gestelde doel beantwoorden.

Men wil thans weten dat de moordenaar van den ongelukkigen graaf Rossi, die door de Fransche rege- ring zoo lang werd opgespoord, eindelijk in handen der Romeinsche justitie is. De instructie in deze zaak wordt met ijver voortgezet; doch tot dusverre lekt daar- omtrent nog niets uit.

Men wil weten dat de uitslag der stedelijke ver- kiezingen van Florence geheel gunstig was voor de op- positie.

BELGIE.

BRUSSEL, 25 Sept. De September-feesten worden met luister gevierd; de volks-vermaken lokken vele dui- zenden naar onze hoofdstad.

Z. M. heeft Mgr. den Bisschop van Brugge in gehoor ontvangen.

Heden heeft Z. M. de koning den eersten steen gelegd van het monument voor het national congres op de *Place des Panoramas*, wier naam bij deze gelegen- heid veranderd zal worden in dien van *Place du Congrès*.

STADSNIEUWS.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 26 September.

GETROUWD (25 Sept.): G. Kerstens met A. C. Brugman, J. C. Frevel met M. A. Halje.

BEVALLEN (24 Sept.): J. M. Baarslag, geb. Stephanus, D. C. J. Floreness, geb. Fasmer, D.

OVERLEDEN (21 Sept.): G. Jansen, 69 j. — (22 Sept.): A. Scheffer, 62 j. — (24 Sept.): H. G. Gulcher, 38 j. — (25 Sept.): A. S. Bense, wed. F. Lange, 67 j.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

	25 SEPT. 4 1/2 pCt.	26 SEPT. 4 1/2 pCt.	27 SEPT. 4 1/2 pCt.
NEDERL. Werkst. 5 1/2 pCt.	57 1/2	57 1/2	57 1/2
Dito Dito 5 pCt.	58 1/2	58 1/2	58 1/2
Dito Dito 4 1/2 pCt.	88 1/2	88 1/2	88 1/2
Dito Obligatien O. I.	4	4	4
Amortis. Syndic.	3 1/2	3 1/2	3 1/2
Handel-Maatschappij	4 1/2	170	170
Aand. Rijn-Spoorweg	66	67	68
Aand. Holl. S. M.	66	67	68
Obligatien	66	67	68
Belg. Obligatien 1844	36 1/2	36 1/2	36 1/2
Cert. bij de Belg. Bank	2 1/2	2 1/2	2 1/2
Dito bij Roisch. en Volksv.	47 1/2	47 1/2	47 1/2
FRANKE. Obligatien	53 1/2	53 1/2	53 1/2
Span. bij Ardoins f 85	11 1/2	11 1/2	11 1/2
Dito Dito f 510	12 1/2	12 1/2	12 1/2
Dito Onbep. Stukken	39	39	39
Dito Binnenl. 2400 P.	34 1/2	34 1/2	34 1/2
Coup. Ardoins	9 1/2	9 1/2	9 1/2
Passive	4	4	4
Fransche Uitgest.	4	4	4
PORTUGAL te Londen 5 pCt. au 4	36 1/2	36 1/2	36 1/2
Dito Dito	35 1/2	35 1/2	35 1/2
RUSL. bij Hope 1798 en 1816	105 1/2	105 1/2	105 1/2
Dito Dito 1828 en 1829	105 1/2	105 1/2	105 1/2
Cert. bij d. 1831 en 1833	96	96	96
Dito	96	96	96
Dito bij Hope	88 1/2	88 1/2	88 1/2
Dito bij Stieglitz en C.	88 1/2	88 1/2	88 1/2
Dito bij Id. 5de Serie	4	4	4
Cert. te Hamburg	5	5	5
Inschrijving in Assignat.	6	6	6
Cert. van dito	6	6	6
POLEN, Aand. a f. 300	145 1/2	145 1/2	145 1/2
Dito met Lot a 300	145 1/2	145 1/2	145 1/2
AMERIKA, Bank-Actien	76 1/2	76 1/2	76 1/2
PRUISSEN, Aand. met Lot. R 50	50	50	50
Oo-TENRIJK, Metalliek	5 pCt. 76 1/2	76 1/2	76 1/2
Dito Nieuwe	2 1/2	41 1/2	41 1/2
Dito Nieuwe	5	81 1/2	81 1/2
Ween. Bank bij Goll en C.	4	4	4
Dito	4	4	4
Aand. met Loting a 500	7	7	7
Nieuwe dito	230	230	230
NAPELS, Cert. Lam. en Bouwer 5 pCt.	5	5	5
BRAZILIE te Londen 1824	5	5	5
Dito Leening 1843	5	5	5
Dito f 200	5	5	5
PERU	4	4	4
MEXICO	5	29 1/2	29 1/2
VERENIG. 5 pCt. nu	3	33 1/2	33 1/2
NEW GRANADA 6 pCt. nu	1 1/2	3 1/2	3 1/2
EGYPTEN	3 1/2	3 1/2	3 1/2
Coup. Equador	f	f	f
GRIEKEN	f	f	f

In Holl. fondsen was handel en variatie onbeduidend; 3 pCt. Fransche aangeboden en 1 pCt. lager dan gisteren. Van Spaansche waren Ardoins en Coupons met verkoopters aan- merkkelijk lager dan gisteren. 5 pCt. Binnenl. zeer vast. Van de overige vreemde fondsen waren Metall. goed prijshoudend; de andere soorten bij weinig handel alle tot verlaagde koers- sen verkrijgbaar.

Koers van het Geld: Beleming 2 1/2 pCt., Prolongatie 2 1/2 pCt., Disconto 2 pCt.

Wisselkoers.

2/m. Parijs 56 1/2; Zigt Parijs 56 1/2; 2/m. Londen 11,90; Zigt

Loaden 11,95; 2/m. Hamburg 35; Zigt Hamburg 35; 3/m. Lissabon 37; 3/m. Porto 42; 2/m. Petersburg 1,37; 2/m. ...

BUITENLANDSCHE BEURZEN.
ANVERPEN, 25 Sept. Belg. Leen. 27 pc. 50; 5 pc. 97; 1810, 5 pc. 95; Spanje Ard. 5 pc. 11; Binnenh. 3 pc. 34; Coupons 100, Rdm. Leening 77; ...

MADRID, 19 Sept. Spanje 3 pc. 34; id. 5 pc. 13; id. Uitgest. Sch. 3 1/2; id. Coupons 7 1/2.
LONDEN, 24 Sept. Cons. kont. - a -; op tijd 96 1/2 a 96 1/2; Braz. 92 a 92 1/2; 1829/39 91 a 91 1/2; 1843, - a -; Buenos-Ayros 58 a 59; Den. 3 pc. 77 1/2 a 78; N. L. 5 pc. 100 1/2 a 101; Nieuwscip - a -; Equad. 3 1/2 a 3 1/2; Grep. 17 1/2 a 18; Uitgest. 4 a 4 1/2; Mexico 30 1/2 a 31; Peru 4 pc. 82 a 82 1/2; Uitg. 33 1/2 a 34; Grieken 2 1/2 a 2 1/2; Port. 5 pc. 87 a 89; 4 pc. 33 1/2 a 33 1/2; 3 pc. 33 1/2 a 34; Rusl. 1822, 5 pc. 110 1/2 a 111; (N.) 4 pc. 97 1/2 a 97 1/2; Spanje 5 pc. 11 a 11 1/2; id. 3 pc. 38 1/2 a 38 1/2; id. Passive 8 1/2 a 9; Holl. 2 1/2 pc. 57 1/2 a 57 1/2; id. 4 pc. 91 a 91 1/2; Ven. 32 a 33; Uitg. 11 1/2 a 12; België 4 pc. - a -

BERLIN, 24 Sept. Schuldbr. 3 1/2 pc. 86; Loten 112 1/2; Rusl. bij Stigl. 4 pc. -; Pools. 4 pc. 80; Loten fl. 200, 95; id. fl. 300, -; id. fl. 500, 80 1/2

HAMBURG, 23 Sept. Rusl. Engels. leening 106, Cert. b. Stiegl. 4 pc. 89; Spanje, Ard. 5 pc. 11; id. Binnenh. 3 pc. 34.
FRANKFORT, 24 Sept. Met. 5 pc. 79 1/2; 4 pc. 62 1/2; 2 pc. 42 1/2; Bank-Actien 110 1/2; Darmst. Lot. fl. 50; 78 1/2; id. fl. 25, 28 1/2; Nassau Lot. fl. 50; id. fl. 35; (31); Nassau. 26 1/2; Holl. 2 1/2 pc. 56 1/2; W. S. 4 pc. 88 1/2; Sijndic. 3 1/2 pc. 88 1/2

HANDELSNIEUWEN.

ROTTERDAM, 25 Sept. De heden gehouden veiling van ca. 100,000 Ned. & Palm-Olie, aangevoerd per de Gouverneur van der ...
Heden zijn afgedaan 50 vn. Virginie Tabak, aangevoerd in 1841 per Delia Walker.

GRAANMARKT.
SCHIEDAM, 25 Sept. Rogge. 144/2 & Libau f 162 6/w. - Moutwijn per Ned. vat zonder fuot f 11; Jenever f 14.50; Amst. Proef f 15.75; zonder de belasting.

ANVERPEN, 25 Sept. Koffij. Er zijn 1000 verkocht bn. St. Domingo en 500 bn. Batavia tot gunstige prijzen.

LONDEN, 24 Sept. Rowe Suiker. Er was heden levendige vraag voor alle W. I. soorten. In het geheel zijn 784 v. en tiersj. gedaan en de markt sloot vrij ferm. *Middius*. De ter markt gebragte partijen vonden grif koopers; er is gedaan 2530 zn. tot 34 s. a 36 s. voor bruin, en 36 s. 6 d. a 41 s. voor blond. *Bengaal* voortdurend gevraagd, er zijn afgedaan 1000 zn. tot 40 a 42 s. voor wit Benares. *Gerafinaerd* veel gevraagd.

KOFFIJ. Het aanzien der markt was heden zeer levendig en alles wat aangeboden werd, vond koopers tot hooger prijzen.

HAVRE, 23 Sept. Koffij. Er zijn gedaan 371 zn. Haiti tot 56 a 57 fr. ent.; 1093 zn. dito op levering tot 57,5 dito; 300 zn. Ceylan op levering tot 110 fr.; 470 zn. Java op levering tot 110 fr. De prijzen der Koffij soutencoren zich goed.

BEZIERS, 20 Sept. Veerkoof. De koers der Disponibele 5/6 is vastgesteld op 54 fr. voor 32 stukken.

SCHEEPSTIJDBINGEN.

BINNENGEKOMEN:
TEXEL, 25 Sept. T. S. Deinum, Cornelia, Batavia. - J. Alard, Nonville Intregide, Bordeaux. - C. Wait, Shinciffe, Sunderland. - D. Castro, Margherite, St. Petersburg. - J. S. Fretwurst, Welfart, Nerva. - H. Skarup, Gefson, Calundborg. - Gisteren nog: A. K. de Groot, Jacoba, Suriname.

HELVOET, 25 Sept. J. Lefian, Snow Dropp, Cardiff. - G. Jackson, Laura, Bull. - J. J. Koertis, Juffer Garretts, Libau. - J. T. Wilmsink, Harmauna Wilmsink, Riga. - Gisteren nog: J. Kuyt, (voor wijlen C. van der Plas), Maria en Adriana, Nickerie. - D. Beenen, Rebecca, Baltimore. - W. T. Sellin, Galatea, Kingston. - I. v. Cowes. - T. van Vliet, Vereeniging, Cadix. - J. Goedknegt, Jonge Arie, Lissabon. - Z. E. de Jonge, Zorgvliet, Cardiff. - D. T. Doornbos, Alida, Liverpool. - H. G. de Vries, Beerta Schuurings, id. - H. Harrison, Favorite, id. - A. L. Speelman, Gertruida Speelman, id. - A. J. Schuring, Anthechia, id. - J. L. C. Kolle, Jeanne Maria, Riga. - H. J. Visser, Johanna Petronella, id. - F. J. Buining, Tschito Lijbani, Libau. - J. H. Drewes, Anna Hillechiens, Stockholm.

UITGEZEILD:
TEXEL, 25 Sept. T. Collyer, Magnet, (s.) Londen. - J. Hayes, Lord John Russell, (s.) id. - G. Thien, Josephine, Frederikstad. - B. P. Bransen, Foreningen, Drammen.

HELVOET, 25 Sept. J. Marssal, Hambourg, (s.) Havre. - G. Nichols, Sea Gull, (s.) Hull. - W. Holdsworth, Camerton, (s.) id. - G. Broose, Curonia, Libau.

GEPRAAIDE SCHEPEN.

Den 30en Junij op 38° Z. Breedte, 17° O. Lengte: Sooloo, Kapt. Kortelandt, van Rott. n. Batavia.
Den 3en Julij op 55° 14' Z. Breedte, 58° 34' W. Lengte, sturende op de Z. W.: Japara, Kapt. van Basten, van Rotterdam n. Valparaiso.

Den 2en Aug. op 5° Z. Breedte, 25° 20' W. Lengte: Catharina Maria, Kapt. Gommans, van Amst. n. Batavia.

CARGA-LIJSTEN.

AMSTERDAM.

BATAVIA, Deinum, Cornelia: 1,311 balen Rijst, 411 b. Koffij, 542 kranj. Suiker, 268 b. Peper, 358 bund. Cassia Vera, 14 pakk. Gulta Percha; 1 kist Schilpad, B. H. Schröder en Comp.
LONDEN, Collyer, Magnet, (s.) 100 b. Rijst, van Beek en Jurjans; 60 z. Suiker, 10 punch. Rum, 30 h. Salpeter, 160 k., 83 v. Koopmanschappen, 50 b. Koffij, 50 b., 2 v. Drobg, 40 b. Hennep, 630 koeken Koper, 53 b., 52 st. fluiden, Order.

KONINGSBERGEN, Teensma, Aukjen: 77 last Rogge, E. Werleman.

ULEABORG, Tilgrén, Iduna: 517 ton Teer, 59 ton Pik, Ebeling en Brandt.

DANTZIG, Woitge, die Eiche: 86 last Tarwe, 2 last Garst, S. en P. de Clercq.

STETTIN, Hansen, Sophia: 4,272 sch. Garst, Order.

HOLBECK, Breckwoldt, Heene: 900 ton Garst, Order.

BREMEN, de Jonge, Alida Gebius: 29 z. Erwten, W. van Kempen; 100 kann. Tabak, J. F. Beijer en Zoon; 3 b. dito, M. A. Sander; 5 b. Haar, H. B. G. Kratzenstein; 1,511 st. Duigen, H. de Wit van der Hoop; 15 v. Tabak, Order.

NORDEN, Rodewijks, Arendina Sophia: 24 last Raapzaad, Appeldorn en Comp.

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, 26 September in lading naar:

Keulen H. Kalks, Colla N° 2.
P. Greshausser, Minerva.
C. Bender, Mainz N° 8.
C. Schollen, Hofflung.
J. Schneckenberger, de Rijn.
J. Hakstein, Ludwighaven N° 10.
G. Urmetser, Frankfort N° 3.
B. Briakkamp, Twee Gebroeders.
W. van Maanen, Niederreid N° 9.
P. Weeks, Stad Amsterdam.
C. van Uden, de Vr. Magdalena.
H. van Eyken, de Vier Gebroeders.
Split 28 September.
J. v. Alem (Beurt L. de Rijk en Co.) de Harmonie.

AMSTERDAM 25 September vertrokken naar:

Maastricht Klaas de Jong, de Drie Gebroeders.
Frankfort en Coblenz C. A. v. Riesschoten, Frankf. N° 18.
Straatsburg G. Häntgen, Frankfort N° 23.
Manheim J. B. Arnold, Freudenstadt.
Keulen G. F. Breink, Colla N° 24.
Mainz W. Keller Mainz N° 1.

KEULEN, 25 September in lading naar:

Amsterdam Kapt. Wemmers Köln N° 7.
Rotterdam " v. Alen " 5.
Rijnhoogte ARNHEM 25 Sept. 0 el. 90 duim
KEULEN 25 " 5 voet. 3 "

AANBESTEDINGEN.

Maandag 30 September ten 1 1/2 ure, aan het lokaal van het provinciaal bestuur te 's Gravenhage, het leggen van eene perpendiculaire krijn in de rivier de Merwede, onder Dordrecht.
Donderdag 3 October ten 7 ure des avonds, te 's Gravenhage: een oude mannen- en vrouwenhuis en een kapel.

ADVERTENTIE.

(572) Bij een WIJNKOOPER alhier vraagt men een JONG MENSCH voor het gewone Kantoor en het Loopende Werk. Met opgaaf van tegenwoordige betrekking, onderdom enz., adres aan het Bureau dezer Courant, onder Letter Z. Z.

(574) Om dadelijk of met 1° November in dienst te treden, wordt bij een Pastoor gevraagd eene TWEEDE MEDE van goede getuigenschappen voorzien, bekwaam voor de keuken en het gewone huiswerk. Adres met franco brieven onder de Letters A. Z. aan den Uitgever dezer Courant.

Te Huur.

Tegen primo Mei 1851, te Beek bij Nijmegen, een alleraangenaamst gelegen voor Zomer en Winter geschikt HUIS, alwaar vroeger met het beste succes een Kostschool is gewestigd geweest, hetzelfde bevat tien meestal behangen kamers, keuken, kelder, zolder en Tuingrond. De gezonde en aangename ligging van dit oord zijn de beste aanbeveling. Informatie en brieven franco onder Lett. P. Q. bij den Winkelier E. DRIESSEN, in de Bloemerstraat, N° 156, te Nijmegen. (575)

Kunstdraaijers in Hout en Ivoor

die volkomen voor hun vak bekwaam zijn, kunnen hier ter stede terstond tegen goed loon VAST WERK bekomen. Om nadere aanwijzing verzoegen men zich in persoon of schriftelijk franco onder Letter B. F. aan het bureau van dit blad. (554)

(576) De Heer P. L. MIRANDE Pzoon, te Harlingen, schrijft ons het volgende:

Een Turfschipper op onze Stad heeft mij een Goldbergersche Ketting, waarvan de Cilinder gebroken is, ter hand gesteld, met verzoek die aan den Fabrikant op te zenden, om hem te repareren. Deze man heet W. v. d. VEEN, is 64 Jaren oud en heeft de laatste Vijf en Twintig Jaren altijd door, aan Hoofdpijn en Rheumatische Ziekten gesukeld; hij heeft vroeg in dit voorjaar een Ketting bij mij gekocht en is, sedert hij dien gebruikt, geheel van zijne Kwalen genezen; hij is dan ook zeer voldaan met zijnen Koop en heeft mij vergund publiciteit aan dit feit te geven. - Hij verlangt vooral denzelfden Ketting terug, daar die hem zoo goede diensten bewezen heeft.

De echte GOLDBERGER KETTINGEN, met het Rosabandje, waarop de Waarschuwing gedrukt is, worden in onderstaande Dépôts verkocht voor f 1.80 en f 2.70 - met Twee Cilinders en dubbele Schakels voor f 3.60 en f 5.40.

Amsterdam, Verkoopplaats: Heerenveen, G. Overdijk.
Amersfoort, A. H. van Ruyven. Gebr. Paddberg & Co.
Akkrum, Pieter K. de Groot. Harlingen, L. P. Mirande, Pz.
Almelo, C. Rossmark. Hoor, L. B. Ruttenberg.
Apeldoorn, Bruno Tideman. Helmond, H. Martin.
Arnhem, G. W. Tikkal. Helvoetsluis, H. G. v. Steeden.
G. Holland. Kampen, J. v. M. Vooght.
Assen, H. P. A. v. Gorcum. Kleef, Gebr. de Bruin Ouboter.
Alkmaar, J. Brongers, Gz. Leijden, A. Dirks.
Bergen-op-Zoom, D. Potwels. Leeuwarden, S. P. Postma.
C. H. Veraart. Maastricht, Primavesi sine.
Bolsward, S. S. Oosterbaan. Primavesi cadet.
's Bosch, F. L. Welsch. Middelburg, J. C. Kries.
Boxmeer, E. Leblanc. Monnikendam, P. de Boer Pz.
Breda, Wed. J. Julianus. Nijmegen, Gebrs. Swommelaar.
Dokum, A. Schaafsma. Nieuwe Diep, T. Groen.
Doetichem, W. J. Raadgeep. Peking, Gebr. Polak.
Delft, J. T. Wagner. Purmerend, S. J. Veen.
Deventer, J. Mulder. Rotterdam, J. A. Klinger en Co.
Doesburg, H. Lebbink. Boermond, J. J. Bomen.
Dordrecht, J. Veth Jr. P. Hanrath.
Enkhuizen, G. Rienderhoff. Schiedam, Meij. A. B. Roepius.
Eindhoven, R. Gruijthuyzen. Sneek, P. T. Potma.
Franker, K. Drager. Thiel, L. Ulfelder.
Gouda, A. Goedraad. Utrecht, Ferd. Meijer.
Gordijk, S. G. Swart. Venlo, C. J. v. Boom (Vader).
Gorcum, H. Bodery. Veendam, S. Sayenye.
Groningen, R. Hartman. Vlissingen, A. M. Kalbfleisch.
J. L. Lagfo Jr. Winschoten, G. Wasman.
C. Rijkers. Wijk bij Duurstede, Wed. C. Zorn.
Goes, J. Bouwens. Wageningen, W. J. Tibout.
Hage, Sack en Co. Zaandijk, P. de Boer.
Harlem, J. Larsen. Zierikzee, C. v. Schaick.
Wed. de Lange en Zuyphen, J. H. A. Waelen.
van Ek. Zwolle, W. Ulderink, Jr.

Harderwijk, Wed. G. Tijhoff. A. A. van der Kolk.
Hindeloopen, David de Jong.

(532) Bij den Uitgever dezes is van de pers gekomen:

HET GROOTE DENKBEELD

VAN DEN H. VINCENTIUS VAN PAULO, EN HET SCHOONSTE ZIJNER WERKEN.

VOORGEHOUDEN EN HERINNERD AAN HET VOLK.
Naar het Fransch van V. DECHAMPS, Priester der Congregatie des Allerheiligsten Verlossers. Prijs 50 Cents.

TROOST VOOR ZIEKEN EN LIJDENDEN

door P. J. HESSEVELD, R. C. Pastoor.

Ten voordele van het Gesticht van Weldadigheid in de Elandstraat.

In groot 12° op best velijn papier gedrukt, 450 pag. met 4 fraaije platen. Prijs f 1.25

WET op het BRIEFPORT en de BRIEFPOSTERIJ.

met korte opheffende aanbevelingen en tabellen voor het bedrag van het onbeheerde Briefport, tusschen een Honderd Steden of Gemeenten, en de Steden Amsterdam en 's Hage; in Zakformaat. Prijs f 0.20

GRONDWET van het Koninkrijk der Nederlanden.

WET tot Regeling van het KIESRECHT en benoeming van afgevaardigden ter Eerste en Tweede Kamer. Met eene duidelijke opgave voor de onderscheidene gemeenten van derzelver kiesdistrict en census. In Zakformaat. Prijs f 0.25

HET ONDERWIJS en de Opleiding tot het Christendom.

aangeduid als middel, om de Volken in de O. I. Bezittingen naauw en duurzaam aan Nederland te verbinden, door F. F. SCHULTZE, gepensioneerd Hoofd-Intendant der Admin. van het Leger in Oost Indië, Oud-President van het R. C. Weeshuis te Samarang. Prijs f 0.60

te Amsterdam bij C. L. VAN LANCKHEUWSEN, Drukker en Uitgever.